

Onderzoek naar de relatie tussen slaapproblemen en (reactieve) agressie bij forensische psychiatrische patiënten.

Gepubliceerd: 23-08-2010 Laatst bijgewerkt: 30-04-2024

Het primaire doel van dit onderzoek is het onderzoeken van de relatie tussen slaapproblemen en (reactieve) agressiviteit bij forensische psychiatrische patiënten. Tevens zullen epidemiologische cijfers van slaapproblemen bij forensische...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Slaapstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON34061

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Slaap en Agressie

Aandoening

- Slaapstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

slaapproblemen, slaapstoornissen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: GGZ Drenthe (Assen)

Overige ondersteuning: GGZ Drenthe

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Agressie, Forensische psychiatrie, Impulsiviteit, Slaapproblemen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Metingen met zelfbeoordelingvragenlijsten t.a.v. de slaapkwaliteit en slaapkwantiteit en t.a.v. de huidige agressiviteit, impulsiviteit en hostiliteit. Objectievere informatie over risico op agressief gedrag, impulsiviteit en vijandigheid gescoord door behandelaren met de HKT-30 wordt ook gebruikt om de primaire hypothese te onderzoeken. De primaire hypothese is dat een slechtere slaapkwaliteit en slaapkwantiteit gepaard gaat met een verhoogde (reactieve) agressiviteit.

Secundaire uitkomstmaten

Tevens worden de volgende onderzoeksvragen onderzocht met behulp van data uit de vragenlijsten, het persoonlijk interview en gegevens uit het medische dossier:

- 1) Wat is de epidemiologie van slaapproblemen onder forensische psychiatrische patiënten?
- 2) Wat is de aard van slaapproblemen onder forensische psychiatrische patiënten?
- 3) Indien forensische psychiatrische patiënten slaapproblemen hebben, wanneer ontstaan deze slaapproblemen? Bijvoorbeeld na traumatische gebeurtenissen, bij ontstaan van de psychiatrische stoornis, tijdens detentieperiode of tijdens het verblijf in de kliniek?
- 4) Hoe worden slaapproblemen onder forensische psychiatrische patiënten behandeld?

5) Met welke psychiatrische stoornissen hangen slaapproblemen onder forensische psychiatrische patiënten samen?

6) Zijn er specifieke psychiatrische stoornissen waarbij de relatie tussen slaapproblemen en (reactieve) agressie sterker is dan bij andere psychiatrische stoornissen?

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Veel patiënten met een psychiatrische stoornis hebben klachten over hun slaap. Ondanks het feit dat de slaapproblemen vaak secundair is aan de psychiatrische stoornis (review: Abad en Guilleminault, 2005), wordt sinds een aantal jaren sterk aangeraden de slaapproblemen ook te behandelen. Dit kan namelijk een positief effect hebben op het beloop van de psychiatrische stoornis en zou de kans op recidief van de psychiatrische stoornis kunnen verminderen (bv. Krakow et al., 2001; Fava et al., 2006). Behandeling van slaapproblemen bij forensische psychiatrische patiënten zou mogelijk van nog groter belang kunnen zijn, omdat er aanwijzingen zijn dat er een associatie bestaat tussen kwaliteit en kwantiteit van slaap en agressiviteit en impulsiviteit (bv. Roth et al., 1976; Schubert, 1977; Pilcher et al., 1997; Booth et al., 2006; Ireland, Culpin, 2006; Yoo et al., 2007). Slechte slaap is dus een potentiële risicofactor voor impulsief en agressief gedrag. Ondanks belangwekkende implicaties voor de forensische psychiatrie is deze relatie nooit onderzocht in psychiatrische patiënten.

Abad VC, Guilleminault C. Sleep and psychiatry. *Dialogues in Clinical Neuroscience* (2005) 7: 291-303.

Booth BD, Federoff JP, Curry SD, Douglass AB. Sleep apnea as a possible factor contributing to aggression in sex offenders. *Journal of Forensic Science* (2006) 51: 1178-1181.

Fava M, McCall WV, Krystal A, Wessel T, Rubens R, Caron J, Amato D, Roth T. Eszopiclone Co-administered with fluoxetine in patients with insomnia coexisting with major depressive disorder. *Biological Psychiatry* (2006) 59: 1052-1060.

Ireland JL, Culpin VC. The relationship between sleeping problems and aggression, anger, and impulsivity in a population of juvenile and young

offenders. Journal of Adolescent Health (2006) 38: 649-655.

Krakov B, Hollifield M, Johnston L, Koss M, Schrader R, Warner TD, Tandberg D, Lauriello J, McBride L, Cutchen L, Cheng D, Emmons S, Germain A, Melendrez D, Sandoval D, Prince H. Imagery rehearsal therapy for chronic nightmares in sexual assault survivors with posttraumatic stress disorder. A randomized controlled trial. JAMA (2001) 286: 537-545.

Pilcher JJ, Ginter DR, Sadowsky B. Sleep quality versus quantity: relationships between sleep and measures of health: well-being and sleepiness in college students. Journal of Psychosomatic Research (1997) 42: 583-596.

Roth T, Kramer M, Lutz T. The effects of sleep deprivation on mood. Psychiatric Journal University Ottawa (1976) 1: 136-139.

Schubert FC. Personality traits and polygraphic sleep parameters. Waking Sleeping (1977) 1: 165-170.

Yoo SS, Gujar N, Hu P, Jolesz FA, Walker MP. The human emotional brain without sleep - a prefrontal amygdala disconnect. Current Biology (2007) 17: R877-R878.

Doel van het onderzoek

Het primaire doel van dit onderzoek is het onderzoeken van de relatie tussen slaapproblemen en (reactieve) agressiviteit bij forensische psychiatrische patiënten. Tevens zullen epidemiologische cijfers van slaapproblemen bij forensische psychiatrische patiënten gegenereerd worden en data over type en behandeling van slaapproblemen bij forensische psychiatrische patiënten. De vraag of bepaalde psychiatrische stoornissen gerelateerd zijn aan specifieke slaapproblemen bij forensische psychiatrische patiënten zal ook worden onderzocht.

Onderzoeksopzet

Het project zal ongeveer 10 maanden duren, waarbij 6 maanden gereserveerd zijn voor het verzamelen van data. Elke deelnemer zal éénmaal beoordeeld worden met behulp van 4 zelfbeoordelingvragenlijsten over slaap en agressie/impulsiviteit en een persoonlijk interview met een van de onderzoekers, omtrent de geschiedenis van de slaap(problemen). Daarnaast zal informatie over de DSM-IV-TR diagnose, huidig (slaap)medicatiegebruik en scores op de laatste HKT-30 (risicotaxatie-instrument) verkregen worden uit het medische dossier, evenals basale gegevens zoals leeftijd en geslacht. Er zijn bij dit onderzoek geen geneesmiddelen, medische hulpmiddelen, of psychosociale interventies betrokken.

Inschatting van belasting en risico

niet van toepassing.

Contactpersonen

Publiek

GGZ Drenthe (Assen)

Dennenweg 9
9404 LA Assen
NL

Wetenschappelijk

GGZ Drenthe (Assen)

Dennenweg 9
9404 LA Assen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Alle forensische psychiatrische patiënten in het Forensisch Psychiatrisch Centrum Dr. S. van Mesdag die mee willen werken aan het onderzoek en het informed consent hebben ondertekend worden geïnccludeerd, tenzij een van de exclusiecriteria van toepassing is. Patiënten die geen Nederlands spreken zullen met behulp van een tolk geïnterviewd worden.

Tijdens het interview zullen de vragenlijsten met hen mondeling doorgenomen en ingevuld worden.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Patiënten die dermate psychotisch zijn dat een gesprek niet mogelijk is, vanwege bijvoorbeeld een katatone toestand of een ernstig gestoord oordeelsvermogen en realiteitstoetsing vanuit een psychotisch toestandsbeeld, zullen niet geïnccludeerd worden.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 15-10-2010

Aantal proefpersonen: 135

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 23-08-2010

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Isala Klinieken (Zwolle)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL32640.075.10